

حکایت تکراری اما تمام نشدنی حق پخش تلویزیونی

میلیاردهایی که ناپدید می شوند

نهایت اما قرارداد سه ساله دیگری به ارزش ۹۶ میلیارد تومان بسته شد و این یعنی یک سوم رقمی که اهالی فوتبال پیشنهاد کرده بودند. صدای اعتراض فوتبالی‌ها بلند شد اما آنها پیرو ضرب المثل «کاچی به از هیچی» بودند و به کارشان ادامه دادند. قرارداد دوم هم مانند قراردادهای دیگر تمام شد و همزمان شد با تغییر و تحولات در سازمان صداوسیما. ضرغامی فوتبالی رفته بود و جایش را داده بود به سراقزازی که دنبال چاپک‌سازی سازمانش بود.

فدراسیون فوتبال وقت که احساس می‌کرد شرایط عوض شده و ممکن است رقم بیشتری به دست بیاورد، پیشنهاد ۱۶۰ میلیارد تومانی برای یک سال به سازمان صداوسیما داد. این سازمان اما پای مذاکره هم نیامد و با استدلال اینکه قانونی برای پرداخت حق پخش وجود ندارد، زیر بار پرداخت یک ریال برای پخش مسابقات فوتبال نرفت.

درست در زمانی که صداوسیما به صورت علنی قید پرداخت حق پخش به فدراسیون را زده بود یکی از کشورهای همسایه قراردادی ۱۰ ساله به ارزش یک میلیارد دلار با تلویزیون کشورش بسته بود.

طبق آخرین محاسباتی که درباره درآمد صداوسیما فقط از پخش زنده بازی‌های پرسپولیس و استقلال، انجام شده است؛ سازمان صداوسیما در سال فوتبالی‌ای که گذشت حداقل چهار هزار میلیارد تومان و حداکثر ۲۰ هزار میلیارد تومان از کنار پخش بازی‌های استقلال و پرسپولیس درآمد داشته است. صداوسیما اما با درآمدی به مراتب بیشتر از این، حتی حاضر به پرداخت ۴۵ میلیارد یا حتی در سال گذشته ۱۵ میلیارد تومان حق کل ورزش نبوده است! دلیل این مقاومت هم مشخص نیست. هیچ اعتراضی هم صورت نمی‌گیرد! تازه هر روز هم بابت مقاومت صداوسیما برای پرداخت حق پخش نه تنها بازی‌های داخلی که بازی‌های بین‌المللی، آسیب‌هایی متوجه فوتبال و سایر ورزش‌ها می‌شود. آخرین نمونه‌اش هم درخواست دریافت غرامت ۳ و نیم میلیون یورویی شرکت هماهنگ کننده بازی تدارکاتی تیم ملی فوتبال ایران مقابل ونزوئلا که به خاطر نقض بند قرارداد مبنی بر پخش نشدن بازی در تلویزیون ایران بدون پرداخت حق پخش، به CAS ارائه شده است. بگذریم از استرسی که بدهی صداوسیما به کنفدراسیون فوتبال آسیا، هر بار پخش بازی‌های آسیایی و ملی تیم‌های ایرانی را با اما و اگر همراه می‌کند.

سؤال اساسی اما این است که پاسخ ابهامانی در این رابطه را از چه کسی باید پرسیم؟ چه زمانی بالاخره قرار است این ماجرا تمام شود؟ حالا که رسیدن باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس به حق شان از تبلیغات محیطی، نشان داده که از سال‌ها پیش می‌توانستند چه درآمد بیشتری از این محل داشته باشند و از آن محروم بودند، موقع خوبی است که قدم‌های مثبتی هم در جهت گرفتن حق این تیم‌ها و ورزش از صداوسیما برداشته شود.

تومان می‌شود و مطابق قانون بودجه، در سال جاری صداوسیما باید این مبلغ را به ورزش ایران پرداخت کند.

این در شرایطی است که بارها و بارها درباره تأثیری که درآمد ورزش از حق پخش تلویزیونی می‌تواند در رونق بیشتر آن داشته باشد، صحبت شده است و بارها جلسات مفصلی مخصوص درباره فوتبال، بین مسئولان فدراسیون فوتبال و صداوسیما برگزار شده که نتیجه مشخصی در بر نداشته است. در راستای این جلسات حتی کار به اینجا هم کشیده که برخی مسئولان سازمان لیگ، صداوسیما را تهدید به سپردن پخش مسابقات فوتبال به شرکت‌هایی کرده‌اند که کنفدراسیون فوتبال آسیا معرفی می‌کند و درآمد حاصل از پخش مسابقات را می‌پردازد اما مسئولان صداوسیما چنان بابت انحصاری که دارند، مطمئن بوده‌اند که به این تهدید و هشدارها کمترین اهمیتی نمی‌دهند.

سکوت و انفعال قانونگذاران و نهادهای نظارتی مقابل این موضوع اما کار را به جایی رسانده که برخی شبکه‌های استانی برای پخش مسابقات تیم‌های شهرستانی از آنها پول هم طلب می‌کنند! نه تنها حق پخش نمی‌پردازند که بابت پخش مسابقات پول هم می‌گیرند. این موضوع البته درباره برخی رشته‌های ورزشی هم صادق است که مسابقات آنها در صورتی پخش می‌شود که در ازای پخش آن، مبالغی را بپردازند. همین زورگویی اما عاملی شده برای اینکه صداوسیما همچنان خود را برای پرداخت نکردن حق پخش محق بداند تا جایی که گفته می‌شود صداوسیما در پاسخ به خواسته ورزشی‌ها برای دریافت حق پخش می‌گوید، بعضی تیم‌ها و رشته‌های ورزشی برای پخش مسابقات‌شان پول هم می‌دهند، حالا شما از ما پول می‌خواهید؟

پیش‌تر از این بحث‌ها، یعنی از اواسط دهه ۸۰، مدیران مختلف در سازمان وقت تربیت بدنی و سپس وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون فوتبال و سازمان صداوسیما درگیر ماجرای حق پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی بودند. سال ۱۳۸۷ قراردادی سه ساله به ارزش نزدیک به ۳۰ میلیارد تومان بین فدراسیون فوتبال و صداوسیما منعقد شد تا تلویزیون به صورت اقساطی، پولی تحت عنوان حق پخش به فوتبال دهد. تلویزیون فصل اول ۱۰، فصل دوم ۱۱ و در فصل سوم هم ۱۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان پول پرداخت کرد. همان زمان هم نسبت به این رقم پایین اعتراض شد و مدیران باشگاه‌ها بایک حساب سرانگشتی مشخص کردند که بدبینانه این رقم را تلویزیون در نیم فصل لیگ به دست می‌آورد و درآمدش از نیم فصل دوم سود خالص می‌شود.

تلویزیون می‌دانست که مخاطبان فوتبال، جامعه بزرگی را تشکیل می‌دهند و از دست دادن آنها یعنی از دست دادن درصد زیادی از بینندگانش. فوتبالی‌ها بعد از پایان قرارداد اول، این بار رقم سالانه ۹۰ میلیارد تومان را به سازمان صداوسیما پیشنهاد کردند و در

بهناز میرمطهریان

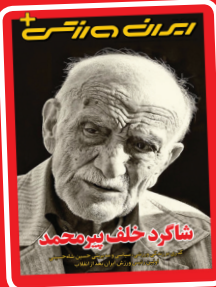
B. Mirmotaharian

وعده کلید خوردن تغییرات در سازمان صداوسیما از نیمه دوم آذرماه، وعده‌ای بود که از قول ریاست جدید این سازمان در فضای مجازی مطرح شد. وعده‌ای که البته پیمان جلی، رئیس سازمان صداوسیما درباره آن گفت: «تمام آنچه در فضای مجازی شنیده‌اید را روی حساب گمانه‌زنی بگذارید.» آیا می‌توان امیدوار بود که در دوره جدید ریاست صداوسیما، تغییری در سیاست‌های این سازمان در زمینه پرداخت حق پخش تلویزیونی به وجود آید؟ آن هم در شرایطی که در فاصله ۳ ماه تا پایان سال ۱۴۰۰، هنوز سهم ۴۵ میلیارد تومانی ورزش از پخش تلویزیونی در این سال پرداخت نشده است. بر اساس گزارشی که ایستا در همین رابطه نوشته، باید این ۴۵ میلیارد را هم به ۱۵ میلیاردی که سال گذشته پرداخت نشد، اضافه کرد.

سؤال اینجاست که چرا هیچ اعتراضی نسبت به روند فعلی صورت نمی‌گیرد؟ اگر صداوسیما با تکیه بر قانون، خود را ملزم به پرداخت حق پخش تلویزیونی به ورزش نمی‌داند، پس چرا قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ را رعایت نمی‌کند؟

برای اولین بار بر اساس قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مشخص شد که به استناد بند (پ) ماده (۹۲) قانون برنامه ششم توسعه، وزارت ورزش و جوانان و سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران مکلف هستند درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را به ردیف درآمدی شماره ۱۴۰۱۸۴ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی از محل ردیف ۴۹-۵۳۰۰۰ مندرج در جدول شماره (۹) این قانون به نسبت ۳۰ درصد در اختیار وزارت ورزش و جوانان (برای کمک به فدراسیون‌های مربوطه) و ۷۰ درصد در اختیار سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد. در این قانون، همچنین درآمد حاصل از تبلیغات ناشی از پخش مسابقات ورزشی موضوع بند (پ) ماده ۹۲ قانون برنامه ششم توسعه در ردیف ملی ۵۰ میلیارد تومان در نظر گرفته که بر این اساس سهم سازمان صداوسیما ۳۵ و سهم وزارت ورزش ۱۵ میلیارد تومان تعیین شد.

همچنین بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۰، درآمد حاصل از تبلیغات ناشی از پخش مسابقات ورزشی ۱۵۰ میلیارد تومان برآورد شد که باید به نسبت ۳۰ به ۷۰ بین وزارت ورزش و جوانان و سازمان صدا و سیما تقسیم شود، بنابراین سهم وزارت ورزش و جوانان از سهم تبلیغات ناشی از پخش مسابقات ورزشی که ۱۵۰ میلیارد تومان برآورد شده بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۰ معادل ۳۰ درصد است که برابر ۴۵ میلیارد

ایران ورزشی

ویژه نامه
آخر هفته

صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

مدیر مسئول: علی عالی

دستیاران سردبیر:

آرمن ساروخانیان، رسول مجیدی

شکوفه موسوی

سرویس فوتبال ایران:

ابراهیم افشار، فرشاد کاس‌نژاد، ناصر

قراگزلو، وصال روحانی، حمید رضا عرب،

سعید آقایی، جعفر برزگر، امیر اسدی،

محمد قراگزلو، هومن جعفری، اکبر منتشلو،

سمیرا شیرمردی، بهناز میرمطهریان، مهدیه

دریابیگی، حسین قهار، سامان موحدی، سام

ستارزاده، نوید صراف، سالار علیخواه، مجتبی

صدوقی، پویا جاویدان، احسان محمدی،

علی مغانی

سرویس ورزش جهان:

اشکان نعمت‌پور، یاسر احمدی،

سید علی بلندنظر، حمید کشاورز

سرویس ورزش ایران:

آزاده پیراکوه، محسن وظیفه، رضا عباسپور،

محسن آجرلو، ناصر انصافی مقدم، وحید جعفری

مدیر فنی: مجتبی رفیعی

مدیر هنری: محسن ذاکری

صفحه آرای:

فرشید بهاری، حامد حسینی، علی عباسی

فضای مجازی:

سپهر خرمی، یاسین معصومی، سالار علیخواه

عکس: نعیم احمدی

ویراستاران: علیرضا عبدالوند، مسعود

قراگزلو، مهرداد افشار، فرشته معتمدی،

معصومه مهدوی روشن، لیلا امیری، سیده

زهرآرامی

روابط عمومی: سمیه مهدی‌پور

سپاس ویژه از

بهمن فروتن، مجید جلالی، جلال چراغپور،

شهاب پاک‌نگر، رضا درویش

لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

چاپ: ایرانیان

آدرس: تهران، خیابان خرمشهر، پلاک ۲۰۸

تلفن: ۱۴-۸۸۵۰۴۱۱۳ نمابر: ۸۴۷۱۱۱۷۳

امور مشترکین: ۹۲۲۲۴۳۸

سازمان آگهی: ها: ۸۸۵۰۰۶۱۷